

Nyborg Kommune

Lindkær ved Ravnholt - både kvælstofprojekt og dejlig fuglelokalitet

Af Kurt Due Johansen

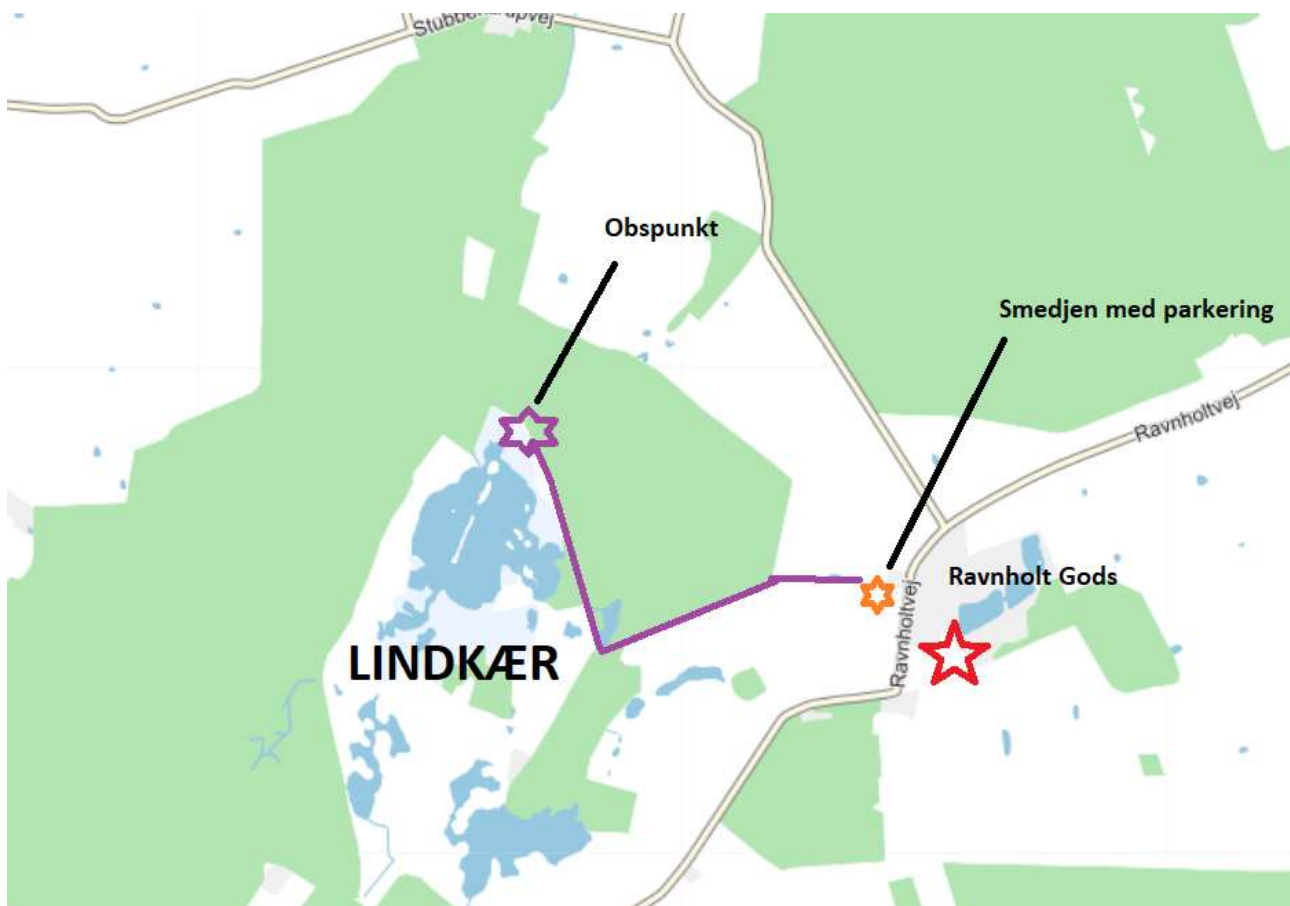

Det er bl.a. dette syn der møder dig, når du besøger Lindkær. Døde træer og yppige pilebuske ude i vandet samt en tør rørbræmme omgivet af enge. Foto: Kurt Due Johansen.

Beskrivelse

Indtil 1953 var Lindkær et stort eng- og moseområde med tørveskær. Området blev bl.a. brugt som græsningsområde for en stor jersey-besætning. I 1953 var en stor afvanding af området færdig, og området var nu blevet så tørt, at det kunne bruges til "almindelig" planteavl med f.eks. korn og roer.

Lindkær er i dag et vådområde, der er genoprettet som et vandmiljøprojekt for at uskadeliggøre kvælstof, der ellers ville ende i havet, hvor det gør skade. Arealet henligger som 34 ha tørre, 19 ha våde enge med et centralt område på 31 ha fri vandflade om vinteren, mindre om sommeren på grund af udtørring. Områdets centrale dele står stadig med delvis udgåede træer og ser virkelig spændende ud. Derudover er der større krat af pil og diverse træer og buske. Store dele af områdets vegetation holdes lav ved afslåning om efteråret.

Adgang til området. Du når Lindkær ved at køre mod Ravnholt Gods. Der kan parkeres ved den gamle smedje, hvorfra der går en skovvej ned i området. Når du er kommet ned i området, bør du ikke gå længere end til randen af søområdet.

Fuglelivet

Ynglefuglene. Lindkær virker som kvælstofprojekt, da der uskadeliggøres rigtig mange kilo kvælstof. Men, det virker også på en anden måde. Området har nemlig udviklet sig til en virkelig fornem fuglelokalitet. Det tog ikke mange øjeblikke før Tranen og Havørnen tog området til sig. Kort tid efter at vådområdeprojektet var gennemført, indvandrede Tranen som ynglefugl og sandelig om ikke også et Havørnepar indvandrede til den nærliggende skov. Det er klart, at vådområdet med sine mange fugle er en stor fødekilde til Havørneparret – uden vådområde ingen Havørne – eller Traner. Udover disse to spændende ynglefuglearter yngler der diverse lappedykkere, Knopsvane, Grågås, svømmeænder og Blishøns.

Meget småfuglerigt område. Et kor af småfuglestemmer slår nærmest én i møde når man går ned i området. Det noget tilgroede område tiltrækker allehånde sangere og andre småfugle. Derudover kan bl.a. Huldue høres.

Fint til fouragerende svaler. Udover ynglefugle, der findes i selve Lindkær, gæstes det våde og urte/græsrigge område, der ikke sprøjtes eller gødskes, af rigtig mange fouragerende svaler, især i blæsende og eller regnfuldt vejr. Da kan der fouragere flere hundrede svaler af alle tre arter, men især Landsvale og Bysvale, over det insektrige område. Desuden kan der også ses pænt med Mursejlere.

Ravn. Selvfølgelig ses Ravnene hyppigt ved Lindkær, som jo er en del af Ravnholt Gods. Faktisk ses de ofte i stort antal. Her har et par af Odins fugle sat hinanden stævne i en stubmark. Foto: Erik Thomsen.

Trækfuglene. Lindkær med de store omgivende skove og marker ved Ravnholt, er et af Fyns bedste rovfugleområder. Det er ikke usædvanligt at se mange arter, især om efteråret. Et besøg i september kan godt give 10 rovfuglearter, f.eks. Musvåge, Hvepsevåge, Spurvehøg, Duehøg, Lærkefalk, Tårnfalk, Fiskeørn, Havørn, Rørhøg og Rød Glente.

Trækfuglene – også vadefugle gæster området. Foruden rovfugle ses også vadefugle i mindre antal, f.eks. Vibe, Dobbeltbekkasin, Hvidklire, Tinksmed, Temmincksryle, Svaleklire, Lille Præstekrave, Brushane og Sortklire.

Andre spændende fugle. Med så spændende et område og med så relativt mange besøgende ornitologer, er der naturligvis også set ekstra spændende fugle i området. Det er f.eks. Grønspætte, Lille Flagspætte, Rødtoppet Fuglekonge, Sort Glente, Kongeørn, Sædgås, Blisgås, Stor Tornskade og Sølvhejre. Der er iagttaget 165 arter i området⁴².

Godt til dagsommerfugle. Et så stort udyrket område, med læ fra skoven der omgiver Lindkær, og rigtig mange blomster, er der naturligvis også mange dagsommerfugle af flere arter. Bl.a. er kejserkåben iagttaget i området.

Signaturfugl: Trane

Tranen en kæmpesucces i europæisk og dansk naturforvaltning.

Tranen er en stor, storkelignende fugl med lange ben og lang hals. Vingefanget er 180-220 cm. Føden er varieret og består bl.a. af insekter, mindre dyr, plantedele, korn og kartofler.

Tranen er efterhånden blevet knap så kræsen med hensyn til ynglelokalitet, idet den nu tager alle typer af tilgroede moser i brug. Historisk set har der ynglet mange Traner i Danmark, hvad flere lokalitetsnavne er et vidnesbyrd om, f.eks. Tranekær. Den forsvandt som ynglefugl midt i 1800-tallet og genindvandrede først i 1952 med et enkelt ynglefund i Vendsyssel.

I 1970'erne og 1980'erne ynglede årligt tre til fire par i hele landet. Den danske ynglebestand steg gennem 1990'erne og i dag er der tæt ved 500 ynglepar!

Desuden yngler Tranen i store dele af Nordeuropa. F.eks. er der 15.000-20.000 ynglepar i Sverige.

Tranen på Fyn. Man skulle helt frem til 2011 før fremgangen på landsplan smittede af på Fyn. Det år var der to ynglepar, et ved Tranekær og et ved Ravnholt. Sidstnævnte yngleplads har været besat siden, parret ved Tranekær udeblev i 2013 og 2014, til gengæld har der været to par i 2017 og 2018, Ravnholt området med Lindkær kunne byde på to par i 2017. I 2018 var tranebestanden på Fyn på 8 par. På Fyn er kerneområdet Ravnholt og området omkring Arreskov Sø samt Langeland.

Tranen udenfor yngletiden

Tranerne samles historisk set på særlig gunstige fødepladser uden for yngletiden. I Danmark ses arten især i Vejlerne i Thy, særlig i sensommeren og efteråret, hvor der kan ses op til 200 Traner.

Uden for Danmark ses helt anderledes store koncentrationer af Traner. Om efteråret ses især store antal af Traner i Nordtyskland, herunder især i Østersøområdet. Desuden er der store rastepladser i Frankrig og Spanien.

Om foråret er især Hornborgasjön i Sverige en kendt rasteplads, hvor op til mere end 20.000 Traner kan ses raste og æde. I de senere år er også området ved Kristiansstad, Pulken, blevet et kendt tranerastested. Begge steder fodres Tranerne med korn. Tranerne er her en stor attraktion, både for de lokale og for tilrejsende turister.

Traner. Det lokale ynglepar fra Lindkær med unge. Foto: Leif Sørensen.

Trane. Tranens store silhuet er efterhånden ved at være et velkendt syn på Fyn. Alle billederne er taget lokalt og fortæller, at der også kommer unger ud af anstrengelserne. Den store fugl færdes meget diskret på ynglepladsen, men i træktiden føjes også dens højlydte trompeteren til oplevelsen. Foto: Bent Staugaard.

Traneunge. Foto: Bent Staugaard.